

תפוס אותי אם תוכל – המקרה של תום אלכסנדרוביץ'

מ-2 עד 7 באוגוסט 2025, בזמן שכנס הסייבר **Black Hat USA** התקיים במנדליי ביי, רשויות אכיפת החוק בנבאדה ביצעו מבצע משותף שמטרתו הייתה ללכוד טורפים מקוונים של ילדים. **כוח המשימה של נבאדה למלחמה בפשעי אינטרנט נגד ילדים (ICAC)**, יחד עם ה-FBI, חקירות הביטחון הפנים, משטרת מטרופולין לאס וגאס ומשטרת הנדרסון, התחזו לילדים קטינים ברשת, אספו יומני צ'אט מפלילים וארגנו פגישות שנועדו לאשר את הכוונה.

שמונה גברים נעצרו. ביניהם היה **תום ארסיוס אלכסנדרוביץ'**, בכיר ישראלי בתחום הסייבר שהשתתף בכנס. הוא נרשם **במרכז המעצר בהנדרסון** ב-6 באוגוסט 2025 והואשם **בפיתוי קטין באמצעות מחשב למעשה מיני** לפי **NRS 201.560**, עבירה מדרגה B שדינה **1-10 שנות מאסר** וקנס של עד **10,000 דולר**.

מבצעים כאלה נפוצים בלאס וגאס – מבצע ב-2024 הוביל למעצר של 18 גברים באשמות דומות. מה שהיה יוצא דופן כאן היה הפרופיל של אחד החשודים: אדם שהופקד על הגנת הסייבר הלאומית של ישראל, וחזר לישראל תוך פחות משבועיים.

מיהו תום אלכסנדרוביץ'?

אלכסנדרוביץ' לא היה פקיד זוטא. הוא היה **ראש חטיבת ההגנה הטכנולוגית בהרשות הלאומית לסייבר של ישראל (INCD)**, שפועלת תחת סמכות ישירה של משרד ראש הממשלה.

- הוא סייע בתכנון **כיפת הסייבר**, מערכת הגנת הסייבר השאפתנית של ישראל המונעת על ידי בינה מלאכותית, שדוגמנה על פי מגן ההגנה מפני טילים כיפת ברזל.
- הוא זכה ב**פרס הביטחון של ישראל** על תרומתו.
- הוא ייעץ לראש הממשלה **בנימין נתניהו** ולבכירים אחרים בנושאי הגנת סייבר, אסטרטגיית בינה מלאכותית וחוסן לאומי.
- הפרופיל שלו בלינקדאין (שנמחק זמן קצר לאחר מעצרו) תיאר אותו כמנהל בכיר ומנהיג בתחום הסייבר עם גישה נרחבת לסודות מדינה.

בהתחשב בדוקטרינת **הביטחון המונע** של ישראל, סביר להניח שהמנדט של אלכסנדרוביץ' התרחב מעבר להגנה בלבד ל**מבצעי מידע התקפיים**. יחידת הסייבר של ישראל ידועה בתיאום **בקשות להסרת תוכן** עם מטא, גוגל ואיקס, לכאורה כדי להילחם בהסתה, אך בפועל לעיתים קרובות כדי לדכא תוכן פוליטי שלילי לישראל.

כמו **הבינה המלאכותית** של ישראל, אלכסנדרוביץ' היה ככל הנראה מעורב באוטומציה של **מערכות הצנזורה הללו** – סוג של הסברה דיגיטלית, או ניהול נרטיבים, שהוצגה כמאבק בטרור. זה הפך אותו לא רק למגן סייבר, אלא לשומר אסטרטגי של **קמפיינים ההשפעה המקוונים של ישראל**.

תנאי השחרור בערבות – מה היה צריך לקרות

לפי **חוק נבאדה**, הערבות אמורה לשקף:

- **חומרת העבירה:** פיתוי קטינים הוא עבירה חמורה; הערבות מוגדרת לעיתים גבוה מאוד או נדחית לחלוטין.
- **חוזק הראיות:** מבצעי חקירה סמויה מייצרים בדרך כלל רשומות דיגיטליות חותכות, כולל יומני צ'אט והוכחת כוונה.
- **סיכון הבריחה:** לאלכסנדרוביץ' לא היו קשרים לנבאדה, הוא התגורר בישראל והיו לו האמצעים לעזוב במהירות.
- **משאבים כספיים:** הערבות צריכה להיות גבוהה מספיק כדי להיות משמעותית עבור הנאשם; מה שמרתיע תושב ממעמד הפועלים בנבאדה לא אמור להיות כסף קטן עבור פקיד זר עשיר.

עבור נאשם ממוצע, הערבות במקרים כאלה עשויה להיות **50,000-150,000 דולר**, עם תנאים כמו: -
מסירת כל הדרכונים ומסמכי הנסיעה - מעקב אלקטרוני - הגבלות גיאוגרפיות בתוך נבאדה - לעיתים **דחיית הערבות לחלוטין**

במקום זאת, אלכסנדרוביץ' שוחרר **יום לאחר מעצרו** בערבות של **10,000 דולר**.

זה לא היה גורם הרתעה משמעותי. ההכנסה האמיתית של אלכסנדרוביץ' הייתה כמעט בוודאות בטווח של **300,000-600,000 דולר לשנה**, אם לא יותר - הרבה מעל הממוצעים שפורסמו עבור משכורות ממשלתיות. כמו פקידי סייבר ישראלים רבים, סביר להניח שהוא השלים את משכורתו הממשלתית באמצעות **ייעוץ, קשרים תעשייתיים או מעורבות עקיפה בחוזי הגנה**. עבורו, 10,000 דולר לא היו מכשול כספי; זה היה שווה ערך ל**קנס תעבורה עבור עובד בשכר נמוך**.

חמור מכך, אין תיעוד ציבורי שמראה כי **דרכונו נלקח**. עולות שתי אפשרויות: 1. **הותר לו לשמור על דרכונו הישראלי**, פיקוח בוטה עבור מישהו שהיה בבירור בסיכון לבריחה. 2. **אם דרכונו נמסר**, השגרירות הישראלית יכלה להנפיק לו **מסמך נסיעה חירום**.

בכל מקרה, ניתן היה למנוע את עזיבתו אם הרשויות האמריקאיות היו ממקמות אותו ב**רשימת איסור טיסה**. זה לא קרה. עד ה-17 באוגוסט, הוא חזר לישראל - נעלם לפני שהתובעים בנבאדה הספיקו להתכונן לשימוע מהותי ראשון.

האינטרס של ישראל

מדוע ישראל פעלה כל כך מהר? כי אלכסנדרוביץ' היה יותר מסתם פקיד.

- הוא הכיר את **הארכיטקטורה של כיפת הסייבר** ואת הפגיעויות שהיא מגינה עליהן.
- הוא ייעץ לנתניהו בנושאי **אסטרטגיית בינה מלאכותית וחוסן לאומי**.
- סביר להניח שהיה לו **ידע אינטימי על מנגנוני צנזורה מקוונים** שישראל משתמשת בהם כדי לעצב את התפיסה הציבורית בחו"ל.
- הוא נשא תובנות על **הבריתות הסייבריות של ישראל** עם ארצות הברית ואחרות.

עבור ישראל, המחשבה על אסטרטג סייבר בכיר שיושב בכלא בנבאדה, חשוף לחקירות, דליפות או משא ומתן על עסקת טיעון, הייתה בלתי נסבלת.

תגובת הממשלה הייתה חושפנית. פקידים טענו תחילה כי הוא רק "נחקר", לא נעצר, וחזר "כמתוכנן". רק מאוחר יותר הודה הרשות לסייבר כי הוא הושעה "בהחלטה הדדית". הסתירות מרמזות על מאמץ מתואם **למזער ולהסתיר את המציאות**.

השלכות רחבות יותר

פרשת אלכסנדרוביץ' היא יותר מסיפור של אדם אחד. היא חושפת את המפגש הלא נוח בין **צדק**, דיפלומטיה וביטחון לאומי.

- **צדק:** נאשם רגיל במצבו היה מתמודד עם ערבות גבוהה, מעקב ומשפט. אלכסנדרוביץ' שוחרר לאחר לילה אחד בכלא.
- **דיפלומטיה:** האם הערבות המקלה הייתה רק טעות שיפוטית, או תוצאה של **ערוצים דיפלומטיים מאחורי הקלעים** מצד פקידים ישראלים ואמריקאים שהעדיפו להימנע משערורייה?
- **סודיות:** אם אלכסנדרוביץ' היה נשאר במעצר אמריקאי, הוא יכול היה לחשוף – בין אם בלחץ, בטעות או במשא ומתן על עסקה – פרטים על **מבצעי ההסברה הסייברית** של ישראל, וחושף כיצד מתנהלות הסרות תוכן וצנזורה מאחורי הקלעים.

יש גם תקדימים. לישראל יש היסטוריה ארוכה של הגנה על אזרחים המואשמים בפשעים בחו"ל: - **שמואל שיינביין (1997):** ברח לישראל לאחר האשמה ברצח בארצות הברית; ישראל סירבה להסגירו. - **מלכה לייפר:** הואשמה בהתעללות מינית בילדים באוסטרליה; נלחמה נגד הסגרה מישראל במשך למעלה מעשור. - **סימון לבייב ("הרמאי מטינדר"):** התחמק מאישומי הונאה באירופה, מוגן על ידי חוק השבות.

לאור זאת, חזרתו של אלכסנדרוביץ' לישראל נראית פחות כמקרית ויותר כ**דפוס מבוסס היטב**.

מסקנה: מי שולט במי?

עבור אנשים רגילים, מבצעי חקירה סמויה בלאס וגאס מסתיימים בערבויות גבוהות, מסירת דרכונים וקרבות משפטיים ארוכים. עבור אלכסנדרוביץ', זה היה שהות של לילה אחד במרכז המעצר בהנדרסון, ערבות של 10,000 דולר וטיסה מהירה הביתה.

הפעם הזה מעלה שאלה גדולה ומטרידה יותר: **היכן מסתיימת הריבונות של ארצות הברית ומתחילה ההשפעה הזרה?**

כאשר פקיד זר בכיר – המופקד על סודות מדינה וחשוד בתכנון מערכות צנזורה מקוונות – יכול לחמוק ממערכת הצדק האמריקאית בקלות כזו, זה מרמז כי **הגיאופוליטיקה גוברת על הצדק**.

בסופו של דבר, המקרה של תום אלכסנדרוביץ' אינו עוסק רק באדם שהואשם במבצע חקירה סמויה. הוא עוסק במציאות הלא נוחה שכאשר סודות מדינה ובריתות חזקות עומדות על הפרק, **הצדק הופך למשא ומתן, הערבות הופכת לסמלית, ושלטון החוק מתכופף תחת משקל פוליטי**.